

Stowarzyszenie Niezależnych Członków Rad Nadzorczych
(podmiot zgłaszający)

Lp.	Jednostka redakcyjna ustawy ¹⁾	Propozycja zmiany wraz z brzmieniem przepisów	Uzasadnienie ²⁾
<i>Ustawa o rachunkowości</i>			
1.	Art. 63r ust. 8 ustawy o rachunkowości <i>Kierownik jednostki konsultuje z przedstawicielami pracowników istotne dla pracowników jednostki informacje zawarte w sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju oraz sposoby uzyskiwania i weryfikacji tych informacji. Kierownik jednostki przekazuje opinię przedstawicieli pracowników członkom rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostkę</i>	Proponujemy doprecyzowanie tego przepisu w zakresie definicji „przedstawicieli pracowników”	Konieczne jest doprecyzowanie, które przepisy należy stosować w odniesieniu do przedstawicieli pracowników (czy ma to być KP?). W naszej opinii pomocne będzie wskazanie otwartego katalogu podmiotów, które mogłyby być traktowane jako ‘przedstawiciele pracowników’.
2.	Art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości Art. 64. 1. Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe – kontynuujących działalność: 2) jednostek działających na podstawie przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o świadczeniu usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz przepisów o funduszach	Art. 64. 1. Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe – kontynuujących działalność: 2) jednostek działających na podstawie przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o świadczeniu usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz	Proponujemy wyłączenie obowiązku badania dla niepublicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, po spełnieniu określonych wymogów. Obecne regulacje wymagają, aby wszystkie FIZy, w tym te o bardzo małym poziomie aktywów były badane. Wskazać przy tym należy, że ich audyt jest bardzo dużym obciążeniem. W naszej opinii jeżeli jest to FIZ niepubliczny i ma jednego inwestora to nie ma istotnego ryzyka dla obrotu gospodarczego aby zwolnić go z obowiązku badania pod warunkiem, że aktywa tego FIZ zostaną zbadane w ramach badania sprawozdania skonsolidowanego obejmującego dane tego FIZ.

	inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 2b	przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 2b; z wyłączeniem niepublicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, które spełniają łącznie następujące warunki: -mają jednego inwestora; - wartość aktywów netto nie przekracza 2 mln PLN, -ich dane są objęte konsolidacją; -sprawozdanie skonsolidowane zawierające ich dane podlegają obowiązkowemu badaniu.	
3.	Art. 66 ust. 5 ustawy o rachunkowości <i>Kierownik jednostki zawiera z firmą audytorską umowę o badanie sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych. W przypadku badania ustawowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach, pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne co najmniej dwuletnie okresy. Koszty przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego ponosi badana jednostka.</i>	Art. 66 ust. 5 Kierownik jednostki zawiera z firmą audytorską umowę o badanie sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych. W przypadku badania ustawowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach, pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia. na kolejne co najmniej dwuletnie okresy. Koszty przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego ponosi badana jednostka.	W naszej opinii wprowadzona do porządku prawnego regulacja nie znajduje racjonalnego uzasadnienia. O ile wymóg zawarcia pierwszej umowy na okres co najmniej 2 lat jest w pełni uzasadniony i przyczynia się z jednej strony do lepszego poznania badanej jednostki, z drugiej zaś nie pozwala badanym jednostkom na zmianę firmy audytorskiej tylko z powodu np. konieczności wprowadzenia licznych korekt do sprawozdań finansowych lub wydania zmodyfikowanej opinii z badania, o tyle konieczność przedłużenia umowy na kolejne co najmniej dwuletnie okresy nie niesie za sobą żadnych pozytywnych skutków. Ponadto wskazać należy na treść art. 17 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 (dalej rozporządzenie 537/2014). Stosownie do tego przepisu ‘w drodze odstępstwa państwa członkowskie mogą wymagać, by pierwsze zlecenie, o którym mowa w ust. 1, trwało dłużej niż jeden rok’, przy czym ustawodawca unijny nie przyznaje państwom członkowskim prawa do narzucania wymogu odnawiania umów na okresy dłuższe niż rok. Dodatkowo wprowadzona zmiana powoduje istotne problemy w przypadku jeśli badana jednostka, która ma zawartą umowę z firmą audytorską na dwuletni okres, chciałaby przedłużyć umowę tylko na 1 rok ze względu na przykład na zmiany w strukturze

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

			właścicielskiej grupy i konieczność zapewnienia niezależności firmy audytorskiej na poziomie całej grupy kapitałowej. Pragniemy również wskazać na kolizję wynikającą ze stosowania wymogów art. 66 ust. 5 ustawy o rachunkowości z wymogami dalej rozporządzenia 537/2014. Stosownie bowiem do art. 17 ust. 6 rozporządzenia 537/2014 „Po upływie maksymalnego okresu, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 akapit drugi, w ust. 2 lit. b), lub w ust. 4, jednostka interesu publicznego może, w drodze wyjątku, złożyć do właściwego organu, o którym mowa w art. 20 ust. 1, wniosek o zezwolenie na przedłużenie celem ponownego powołania biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej na kolejne zlecenie, w przypadku gdy spełnione są warunki określone w ust. 4 lit. a) lub b). Takie dodatkowe zlecenie nie trwa dłużej niż dwa lata.” Wobec powyższego w sytuacji jeśli właściwy organ, czyli Komisja Nadzoru Finansowego, udzieli zgody na przedłużenie zlecenia tylko o 1 rok, przedłużenie umowy o 1 rok (czyli okres krótszy niż 2 lata), spowodowałoby naruszenie art. 66 ust. 5 ustawy o rachunkowości. Mając na uwadze, że regulacja z art. 66 ust. 5 ustawy o rachunkowości nie wynika z regulacji unijnych, jak też nie przyczynia się do poprawy jakości badania sprawozdań finansowych, zaś jej stosowanie stwarza szereg problemów, wnioskujemy o zmianę art. 66 ust. 5 ustawy w zaproponowanym kształcie.
4.	Art. 66 ust. 9 ustawy o rachunkowości <i>O rozwiązaniu umowy o badanie sprawozdania finansowego lub umowy o atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju kierownik jednostki oraz firma audytorska informują niezwłocznie, wraz z podaniem stosownego wyjaśnienia przyczyn rozwiązania umowy, Polską Agencję Nadzoru Audytowego, a w przypadku jednostki zainteresowania publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach - także Komisję Nadzoru Finansowego.</i>	O rozwiązaniu umowy o badanie sprawozdania finansowego lub umowy o atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju kierownik jednostki oraz firma audytorska informują niezwłocznie, wraz z podaniem stosownego wyjaśnienia przyczyn rozwiązania umowy, Polską Agencję Nadzoru Audytowego, a w przypadku jednostki zainteresowania publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach - także Komisję Nadzoru Finansowego, a także	Potrzeba doprecyzowania obowiązku poinformowania Komitetu Audytu (Rady Nadzorczej) o rozwiązaniu umowy z firmą audytorską organu nadzorczego jednostki, a w szczególności komitetu odpowiedzialnego za nadzór nad sprawozdawczością finansową oraz nad czynnościami rewizji finansowej w jednostce.

		Komitet Audytu (Radę Nadzorczą) badanej jednostki.	
5.	<i>Art. 66 ust. 4 ustawy o rachunkowości</i>	Do wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego oraz wyboru firmy audytorskiej do atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju nie stosuje się przepisów ustawy prawo zamówień publicznych.	Bezpieczeństwo obrotu gospodarczego wymaga, aby podstawowym kryterium wyboru firmy audytorskiej była jakość, kompetencje, doświadczenie, a nie proponowana cena.
<i>Ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym</i>			
6.	Art. 2 pkt. 9 h) ustawy o BR <i>jednostkach zainteresowania publicznego – należy przez to rozumieć jednostki interesu publicznego, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 537/2014”, obejmujące:</i> <i>(...) h) podmioty prowadzące działalność maklerską, które na koniec danego roku obrotowego oraz na koniec roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy posiadały na rachunkach klientów aktywa o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł lub zarządzały aktywami o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł i jednocześnie posiadały minimum</i>	Dodanie „rachunków” do definicji: h) podmioty prowadzące działalność maklerską, które na koniec danego roku obrotowego oraz na koniec roku obrotowego poprzedzającego dany rok obrotowy posiadały na rachunkach klientów aktywa o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł lub zarządzały aktywami o wartości nie mniejszej niż 10 000 000 000 zł i jednocześnie posiadały minimum 10 000 rachunków klientów, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub w zakresie doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722),	Proponujemy zmianę kryterium ‘liczby klientów’ na ‘liczbę rachunków’. W naszej opinii zmiana będzie bardziej praktyczna, gdyż liczba rachunków klientów jest comiesięcznie raportowana do KNF i weryfikowana przez DM. W wielu przypadkach ‘liczba klientów’ wymaga łączenia danych, monitorowania umów ad-hoc itp.

	<i>10 000 klientów, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub w zakresie doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722),</i>		
7.	Art. 129 ust. 5 ustawy o BR <i>Członkowie komitetu audytu posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa jednostka zainteresowania publicznego. Warunek ten uznaje się za spełniony, jeżeli przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu tej branży.</i>	Propozycja uzupełnienia o zdanie: Członkowie komitetu audytu są zobowiązani do stałego podnoszenia wiedzy i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań publicznego zapewnia członkom komitetu audytu możliwość uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach w tym zakresie.	Jakość sprawozdawczości finansowej jest nadrzędnym celem bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. W ciągle zmieniającym się otoczeniu konieczne jest, aby członkowie komitetu audytu jako sprawujący nadzór zarówno nad sprawozdawczością finansową, jak i nad usługami wykonywanymi przez biegłych rewidentów, byli zobligowani i mieli zapewnioną możliwość stałej aktualizacji i doskonalenia swoich umiejętności.
8.	Art. 130 ust. 1 ustawy o BR dotyczący usług zabronionych	Propozycja wprowadzenia nowego ustępu: Art. 130 ust. 1b. W przypadku skorzystania ze zwolnienia z obowiązku sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, o którym mowa w art. 63u ust. 1 ustawy o rachunkowości, komitet audytu nie wykonuje zadań określonych w ust. 1 w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju grupy oraz atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.	Zaproponowana zmiana ma na celu potwierdzenie zwolnienia komitetu audytu z obowiązku wykonywania szeregu zadań związanych ze sprawozdawczością zrównoważonego rozwoju wynikających z faktu braku obowiązku sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, a tym samym braku jej atestacji.
9.	Art. 133 ustawy o BR <i>Jeżeli w jednostce zainteresowania publicznego wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania jej sprawozdania finansowego dokonuje</i>	Usunięcie art. 133	Nie wydaje się, aby obowiązujący wymóg wnosił jakąś wartość do nadzoru realizowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego. W naszej opinii jest jedynie dodatkowym wymogiem raportowania, który powinien być zniesiony.

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

	<i>organ dokonujący wyboru, jednostka informuje o tym fakcie Komisję Nadzoru Finansowego.</i>		Powyższe potwierdza również fakt, że w przypadku wyboru firmy audytorskiej do atestacji zrównoważonego rozwoju ustawodawca nie wprowadził takiego wymogu. W sytuacji jeśli ustawodawca nie usunie art. 133, niezbędne jest jego doprecyzowanie aby nie budził wątpliwości interpretacyjnych.
10.	Art. 136 ust. 1 ustawy o BR dotyczący usług zabronionych <i>Usługami zabronionymi zgodnie z art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 537/2014 są także inne usługi niebędące czynnościami rewizji finansowej.</i>	Art. 136 ust. 1 Usługami zabronionymi są usługi określone w art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 537/2014.	W naszej opinii, w odniesieniu do usług zabronionych, należy przyjąć określoną przez rozporządzenie nr 537/2014 tzw. „czarną listę” (czyli listę usług zakazanych), w miejsce „białej listy” (czyli listy usług dozwolonych) wymaganej przepisami ustawy o biegłych rewidentach (...). Zdaniem członków Stowarzyszenia stosowanie się do wymogów wynikających z ustawy o biegłych rewidentach (...) nie podwyższa w żaden sposób jakości wykonywanych przez firmy audytorskie usług, a przyczynia się jedynie do problemów jednostek chcących skorzystać z usług świadczonych przez firmy audytorskie, jak też firm audytorskich. Poza tym ważnym podkreślenia są też różnice legislacyjne w stosunku do państw UE, w których przyjęto „czarną listę”, co powoduje problemy związane ze zleceniem usług niebędących badaniem w ramach grup kapitałowych, w których funkcjonują polskie podmioty. Należy wskazać, że ustawodawca unijny określił bardzo szeroko zakres usług, jakich firma audytorska nie może świadczyć swojemu klientowi. Jego zamiarem nie było zdefiniowanie zamkniętej listy usług dozwolonych, ale zamkniętej listy usług zakazanych. Potwierdzeniem powyższego twierdzenia jest treść motywu nr 9 do rozporządzenia nr 537/2014 „<i>Biegły rewident lub firma audytorska powinni mieć możliwość świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdań finansowych, które nie są zabronione na mocy niniejszego rozporządzenia, jeżeli świadczenie tych usług zostało uprzednio zatwierdzone przez komitet ds. audytu, a biegły rewident lub firma audytorska są przekonani, że świadczenie tych usług nie stwarza zagrożenia dla niezależności biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej, którego nie można ograniczyć do akceptowalnego poziomu przez zastosowanie zabezpieczeń.</i>”

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

			W tym miejscu należy wskazać na możliwe uzupełnienie „czarnej listy” określone w art. 2 ust. rozporządzenia nr 537/20142, zgodnie z którym „Państwa członkowskie mogą zabronić świadczenia usług innych niż wymienione w ust. 1, jeżeli uznają one, że takie usługi stanowią zagrożenie dla niezależności. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich usługach dodanych do wykazu określonego w ust. 1.” Treść powyższego przepisu potwierdza twierdzenia o zamiarze ustawodawcy unijnego wprowadzenia „czarnej listy” zamiast „białej listy”, przy czym w przypadku jeśli ustawodawca krajowy stwierdzi, że konkretne usługi mogą zagrozić niezależności wówczas taką usługę może dodać do listy. Przedstawiona propozycja jest uspojnieniem podejścia do zabronionych usług w przypadku badania sprawozdania finansowego, jak i atestacji sprawozdań zrównoważonego rozwoju. Pozostawienie istniejącego dualizmu wprowadza niejasność, gdyż lista usług zabronionych jest inna w przypadku wykonywania przez firmę audytorską usług badania sprawozdań finansowych, a inna w przypadku usług atestacji sprawozdań zrównoważonego rozwoju. Wprowadzenie przez ustawodawcę „czarnej listy” usług zabronionych dla usług sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju wskazuje, że jest to rozwiązanie uznane za bezpieczne, a radom nadzorczym i komitetom audytu umożliwia właściwe stosowanie przepisów prawa. Wpłynie to na lepsze zrozumienie przepisów prawa bez uszczerbku dla niezależności biegłego rewidenta. Mając zatem na uwadze problemy ze stosowaniem obowiązujących obecnie regulacji, jak też różnice legislacyjne w stosunku do państw UE oraz atestacji sprawozdań zrównoważonego rozwoju, wnioskujemy o wprowadzenie „czarnej listy” w miejsce „białej listy”.
--	--	--	---

1) odpowiednio: ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1035 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm. - w zakresie przepisów odnośnie rewizji finansowej

2) wskazanie jaki problem istnieje obecnie oraz w jaki sposób zaproponowana zmiana wpłynie na jego rozwiązanie oraz podanie - jeżeli jest to możliwe - danych niezbędnych do szczegółowej analizy oraz opracowania Oceny Skutków Regulacji, w tym uwzględnienie ewentualnych kosztów jakie zaproponowana zmiana może powodować